

УДК 070(73):[304(161,2):94(477,8)]"1870/1900"

DOI: 10.33402/ukr.2023-37-57-66

Роман КУШПЕТА

молодший науковий співробітник відділу нової історії України

Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1518-5429>

e-mail: rkushpeta@ukr.net

ОБРАЗ РУСИНІВ (УКРАЇНЦІВ) І ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ НА СТОРІНКАХ АМЕРИКАНСЬКОЇ ГАЗЕТИ «THE NEW YORK TIMES» (1870–1900)

Розкрито образ західноукраїнських земель та українців (русинів) в американській пресі на основі матеріалів газети «The New York Times». Проілюстровано висвітлення цим американським виданням подій, пов'язаних зі Східною Галичиною, Буковиною і Закарпаттям в останній третині XIX ст. Показано, що в таких новинах зазвичай не було аналітики, відтак виснувано, що це не давало змоги читачам сформуванню повноцінний образ західноукраїнських земель. З'ясовано, що ця газета серед українських міст найчастіше зосереджувала увагу на Львові, а інші згадувала в рази рідше.

Виявлено, що найчастіше західноукраїнські землі згадувані в матеріалах, пов'язаних із політикою, криміналом, освітою та різними катастрофами. Крім цього, встановлено, що читач міг дещо дізнатися про Галичину й Буковину із заміток, присвячених цікавим фактам і комічним випадкам.

Аналізуючи репрезентацію українців (русинів) та їхнього політичного життя на шпальтах газети, з'ясовано, що «The New York Times» публікувала новини, які стосувалися переважно політичного життя, а тематика руської культури, побуту, історії та релігії редакцію американського видання майже не цікавила. Спостережено, що серед політичних новин, пов'язаних із русинами, домінувала тема виборів в Австро-Угорщині. Встановлено, що американське видання не писало про українофільський рух, а інформація про РУРП (першу українську політичну партію) обмежилася однією згадкою, акцент робився на русофільській течії та її конфліктах з австрійською владою. Зазначено, що новини, які стосувалися русофілів, були присвячені їхнім арештам та панславистській агітації, яку вони проводили. З'ясовано, що політичні програми й ідеї галицьких русофілів не описували.

Виснувано, що читач на основі матеріалів, опублікованих у «The New York Times», міг дізнатися про те, що русини (українці) є окремим народом, який має свою політичну еліту. Стверджено, що незважаючи на це, газета подавала недостатньо фактологічних матеріалів, а також аналітичних статей для того, щоб читач сформував об'єктивний і повний образ західноукраїнських земель. Показано, що «The New York Times» не давала інформації про культурні й політичні контакти галицьких русинів та наддніпрянців, не достатньо висвітлювала тогочасні соціальні проблеми русинів, а всі попередньо вказані чинники

сприяли формуванню недостовірною і клаптикового образу русинів Галичини, Буковини та Закарпаття.

Ключові слова: «The New York Times», преса, Буковина, Галичина, Закарпаття, західноукраїнські землі, русини (українці).

Враховуючи обмежені можливості для подорожей на великі відстані у XIX ст., абсолютна більшість людей у світі формувала свої знання про інші країни та народи на основі чужого досвіду – через пресу, книжки, розповіді знайомих тощо. Серед переліченого преса відігравала найважливішу роль. Вона формувала в масовій свідомості образи країн, націй та народів. Це позначалося на тому, як читачі ставилися до держав, у яких ніколи не були, та людей, яких ніколи не зустрічали. Тема дослідження актуальна, бо дає змогу на прикладі однієї газети показати те, як американська преса репрезентувала українців (русинів) (тут і далі матиму на увазі українське населення Галичини, Буковини та Закарпаття).

Однією з чільних американських газет у XIX ст. була «The New York Times». У 1870-х роках вона стала передовою газетою республіканської партії з накладом до 35 тис. примірників у день (Davis, 1921, р. 118). Загалом 70-ті роки XIX ст. були золотим добою в історії республіканців (Wagner, 2007, р. 36), що певною мірою вплинуло на значущість газети в очах громадськості. «The New York Times» на тоді, на відміну від інших великих газет, як-от «The Tribune», не концентрувалася на суто внутрішніх американських новинах, що давало змогу її читачам формувати уявлення про зарубіжжя.

Обрана тематика дослідження не висвітлена в українській та зарубіжній історіографії. На сьогодні є низка статей і декілька монографій, присвячених історії видання, а також механізмам формування суспільної думки на прикладі сучасних матеріалів «The New York Times». Серед них можна виділити розлогу працю Елмера Девіса (Elmer Davis) «History of the New York Times» (Davis, 1921, р. 118), де описана історія видання від заснування і до 20-х років XX ст. У ній увага зосереджена на редакційній політиці газети та тому, як на неї впливали технічний прогрес і внутрішня політика США. Автор доходить висновку, що наприкінці XIX ст. ця американська газета стала більш незалежною від політичного впливу на редакцію, а також значно удосконалила свою систему одержання інформації про зарубіжні країни. Особливої уваги заслуговує методологія аналізу преси. Тут варто виділити працю Пена Зенджуна (Peng Zengjun) (Zengjun, 2004, р. 53–67), у якій автор використав ефективний підхід до аналізу наповнення газети «The New York Times» і зміг схарактеризувати зміни в репрезентації однієї країни впродовж 10 років. У статті проаналізовано те, як висвітлювали новини, пов'язані з Китаєм у 90-х роках XX ст. Автор на основі кількісного та якісного аналізів текстів висновок, що кількість матеріалів про Китай за десятиліття значно збільшилася, але загальний образ країни залишився незмінним.

Мета статті – дослідити образ русинів та західноукраїнських земель (тут і далі, коли мовитиметься про західноукраїнські землі, матиму на увазі Східну Галичину, Буковину та Закарпаття) в американській пресі на основі матеріалів газети «The New York Times». Основні завдання: з'ясувати, про які західноукраїнські регіони писали часто, а які згадували лише побіжно; як описана національна ідентифікація русинів в американському виданні; розкрити висвітлення культури, політичної та економічної діяльності й історичного минулого русинів на сторінках «The New York Times».

У цей період Східна Галичина входила до складу Австро-Угорської монархії, яку населяли різні народи. «Весна народів» 1848 р., на яку русини поклали надії у відстоюванні своїх національних прав, не принесла очікуваного результату. Уряд надав перевагу полякам, які посіли домінуючі позиції у краї. З огляду на це, XIX ст. для галицьких українців проходило у протистоянні з польським елементом. (Стеблій, 1984, с. 411). Тому навіть у закордонній пресі можна було побачити новини, де згадані і поляки, і русини. Такі були й у «The New York Times». В одній із них газета визначала русинів як окремих народ. Зокрема, було зазначено, що поляки користувалися такими ж натільними хрестами, як русини-греко-католики (швидше за все йшлося про трилистий). Завдяки висвітленій у газеті реакції римо-католицького духовенства американський читач міг зрозуміти, що русини – окремих народ, відмінний від поляків: «Римська курія заборонила використання грецьких хрестів римо-католиками Рутенії... Заборонаю для римо-католиків використовувати грецькі хрести і переконанням прийняти латинські хрести на майбутнє курія зробила емблему віри поляків відмінною від тої, яка є в русинів, і акцентувала увагу на політичних відмінностях між цими двома народами» (The New-8, р. 5). У цій цитаті варто звернути увагу ще й на використання терміна «Рутенія». Одразу варто наголосити, що американське видання його використовувало вкрай рідко і без пояснень. Можна припустити, що назву «Рутенія» редакція «The New York Times» просто передрукувала з австрійських газет. У кінці XIX ст. середньостатистичний австрієць вважав Рутенією територію Галичини та Буковини (Бияк, 2017, с. 33). Для американського читача цей термін був невідомий – без додаткових уточнень він не міг зрозуміти, про який регіон ідеться.

Коли в газеті розповідали про українське населення Австро-Угорщини, завжди використовували термін «русини» – «Ruthenians», а для українців, які жили в Російській імперії, – «українці», «малороси», «козаки» і навіть «росіяни» (у такий спосіб ототожнюючи українське населення Російської імперії з росіянами). В описі народів Російської імперії про українців згадували так: «У Малоросії живуть росіяни України (Russians of the Ukraina)...» (The New-11, р. 21). У цьому можна побачити значний контраст у репрезентації українців двох імперій. Також не було жодної згадки про те, що русини Галичини, Буковини та Закарпаття й українці Наддніпрянщини – це один народ. Грунтуючись на відсутності цих фактів, можна припустити, що редакція «The New York Times», пишучи матеріали про русинів, ніколи не послуговувалася русинськими газетами і не дуже заглиблювалася в питання, пов'язані з українським народом.

Питання походження русинів у газеті практично не висвітлене. Виняток – згадка про українське населення Закарпаття в контексті історії Угорщини. Закарпатських русинів «The New York Times» вважала прийшлими племенами: «Від часів Александра Македонського до Альфреда Англійського чисельні племена та люди вливались в Угорщину через шляхи півночі чи через рівнини півдня. Гепіди, готи, гуни, алани, морави, серби і русини й багато інших, шукаючих землі племен, звернули свій погляд на відому Угорщину» (The New-15, р. 26).

Американські читачі завдяки «The New York Times» також могли дізнатися про політичне життя русинів. До появи перших українських партій у Галичині домінували дві основні суспільно-політичні течії – русофіли (Аркуша, 1999, с. 239; Орлевич, 2021, с. 105) і народовці (Середа, 2003, с. 28). Про останніх американська

газета не писала, а русофілів згадувала тільки в контексті конфліктів з австрійською владою. Як приклад можна навести цитату: «Увечері минулої суботи було арештовано лідерів русинів Львова за підозрою у причетності до русофільської та панславистської агітації» (The New-4, р. 1). Заміток таких було чимало, і в них зазвичай коротко описана негативна реакція австро-угорської влади на русофільську діяльність. Така репрезентація могла створити деформоване уявлення про український політикум в Австро-Угорщині, оскільки українофільський рух залишався поза увагою видання.

Була одна згадка про першу українську партію – Русько-українську радикальну партію (РУРП) (Гурак, 2006–2007, с. 95), яка описувала обмеження щодо зборів рурпівців, впроваджені австрійською адміністрацією: «Австрійська влада заборонила національний конгрес¹ радикальних русинів у Тернополі на підставі того, що в місті спалах холери» (The New-13, р. 5). Тут читачі могли тільки припускати: чи це справді було спровоковано холерою, чи це лише привід для австрійської влади не допустити проведення з'їзду.

Популярною темою, пов'язаною з політичним життям Галичини, були вибори 1895 р. і 1897 р. до Галицького сейму й Віденського парламенту відповідно. В обох випадках виборчий процес проходив зі значними порушеннями з боку місцевої влади. Наприклад, кандидатам від селян русинів забороняли вести агітацію під різними вигаданими приводами (Алексеева, 2020, с. 16).

«The New York Times» іноді повідомляла результати виборів і про тих, кого обрано до австрійського парламенту: «Отримані результати свідчать про те, що було обрано 58 німецьких лібералів, 7 німецьких націоналістів, 28 младочехів, 9 старочехів, 4 незалежні чеха, 31 поляк, 8 русинів, 2 румуна ...» (The New-10, р. 5). Більше зацікавили журналістів не результати виборів, а невдоволення, з ними пов'язані, та спроби русинів захистити свої політичні права, як-от обурення фальсифікаціями під час виборів 1895 р. і 1897 р. Завдяки «The New York Times» американський читач міг дізнатися про протести в Галичині. Американська газета писала: «Делегація у кількості 230 русинських селян на чолі зі священниками приїхала до Відня з Галичини. Метою їхнього візиту було донести скаргу до імператора Франца Йосипа щодо зловживань під час виборів. Як стверджували делегати, до виборчих махінацій підштовхував граф Бадені. Імператор прийняв шістьох делегатів і пообіцяв розібратись у цій справі. У той час імператор жорстко розкритикував священників за їхню роль у селянських демонстраціях» (The New-14, р. 5). З цитати можна дізнатися про політичну активність русинів і важливу роль духовенства в їхньому суспільно-політичному житті (Колб, 2015, с. 372).

Американське видання повідомляло і про радикальніші форми виявлення невдоволення результатами виборів. Є згадка про повстання 1897 р. у Давидові, що поблизу Львова. Його причиною стала підтримка владою консервативних кандидатів. Тут мається на увазі польська аристократія, великі землевласники і люди, наближені до прем'єр-міністра Казимира Бадені (Kasimir von Badeni): «У своїй люті вони (місцеві жителі) виступили проти імперського комісара, який проводив вибори, і вбили його. Для того, щоб розігнати натовп виборців, було задіяно військових, проте вони не змогли досягнути успіху до того моменту, як два виборці було вбито» (The New-16, р. 7). Далі газета повідомляє результати виборів: загалом із 15 канди-

¹ Імовірно, мався на увазі партійний з'їзд РУРП 1895 р.

датів, вибраних у Галичині, на цей момент 2 – соціалісти, а інші – консерватори і клерикали.

Тема політичного суперництва між русинами й поляками в Галичині в американському виданні майже не з'являлася, а в тих випадках, коли все ж про це писали, то зазвичай тільки в контексті іншої проблеми. Як приклад можна навести замітку про єдність слов'ян: «Єдність слов'ян – це не більше ніж етнографічна абстракція... Русини, які теж є слов'янами, не мають великої любові до чехів і водночас повністю ненавидять поляків. Їхня мова відрізняється і релігія також... Навіть на сьогодні поляки-слов'яни в Австрії цькують своїх братів-русинів так само безжально, як росіяни цькують поляків» (The New-17, р. 3). У цьому випадку простежується певна симпатія автора статті до русинів.

У формуванні образів певних народів часто важливу роль відіграють мистці, а особливо письменники. Хоч тогочасних українських культурних діячів на сторінках «The New York Times» практично не згадували, усе ж були постаті, які через свої твори знайомили західну публіку із західноукраїнськими землями. Одна з таких – Леопольд фон Захер-Мазох (Leopold von Sacher-Masoch). Уже тоді він був визнаним письменником. Його творчість – тісно пов'язана з Галичиною, і навіть його перший роман називався «Галицька історія» (Приймак, 2015, с. 316). У 1894 р. в одному з номерів «The New York Times» з'явився некролог, присвячений цьому відомому письменникові, у якому газета знайомила читачів із творчістю Л. фон Мазоха й описувала місце, де відбувалися головні події його творів: «Він також написав цикл історій, які назвав “Спадщиною Каїна”. Мета циклу – висвітлити людську долю. Одна з цих історій – “Дон Жуан з Коломиї” – по мистецькій якості нагадує кращі роботи російських письменників. Інші помітні твори – з серії “Фінко Балабан”, “Місячне світло” та “Ворог жінки”. Середовище, де відбувалися події творів, – це Галичина та Малоросія» (The New-12, р. 5).

Новини, пов'язані з українськими землями у складі Австро-Угорщини, у «The New York Times» виходили у форматі заміток, тобто в найпростішому жанрі газетного повідомлення, який обмежується 35–40 рядками (Михайлин, 2011, с. 378) і не дає змоги повністю розкрити тему. Навіть сенсаційні новини, пов'язані зі шпигунами, публікували у формі заміток та зводили до простого викладу фактажу. Як приклад можна навести цитату: «У Лембергу за підозрою у шпигунстві на користь Росії затримано двох працівників залізниці. У своїй власності вони мали значну суму рублів» (The New-7, р. 9). Жодних уточнень, ким були шпигуни чи для чого взагалі було Російській імперії засилати своїх шпигунів, не було, оскільки формат замітки не передбачав аналітики. Зрідка інформацію подавали у вигляді статей, які, на відміну від заміток, належать до аналітичного жанру журналістики. Щоправда, у них західноукраїнські землі згадували лише в контексті іншої проблеми. Можна підсумувати, що новини доходили фрагментарно і майже завжди без тлумачення контексту, тому читач «The New York Times» міг знати про русинів та українські землі у складі Австро-Угорщини, проте не міг сформулювати про них цілісного уявлення.

Найчастіше з-поміж півавстрійських земель видання «The New York Times» згадувало про Галичину. Редактори не робили уточнень щодо того, про яку її частину мовиться, тому терміни «Східна Галичина» та «Західна Галичина» не вживали. Натомість використовували назву «Galicia». Про Закарпаття писали значно рідше, а

найменша кількість згадок стосувалася Буковини. Про українське населення цього регіону в газеті майже не писали. Щоправда, поза увагою опинилися не тільки русини, а й інші народи, що його населяли.

Серед українських міст, які входили до Австро-Угорської імперії, найбільше згадок про Львів. У номерах, що виходили з 1870 р. по 1900 р., про нього писали понад 90 разів. Тут варто зазначити, що інформація про Львів побіжна і місто виступало радше місцем події, а не важливим елементом розповіді. Як приклад можна навести новину про банкрутство фірми братів Волтіц: «Борги компанії “Брати Волтіц”, що розміщується у Львові і займається торгівлею зерном, спричинили до самогубства двох членів правління фірми» (The New-5, р. 1). Інші міста згадували за цей період менше десятка разів.

Важливо й те, які за тематикою були новини про русинів і західноукраїнські землі. Найчастіше це – матеріали, пов’язані з політикою, стихійними лихами, освітою та криміналом. Окрім цього, в окрему групу можна винести розважальні, що описували цікаві факти, кумедні або екстраординарні випадки.

Для преси цілком природно подавати інформацію про певну локацію тільки тоді, коли там щось трапилося. Завдяки новинам про стихійні лиха, пожежі й інші катастрофи можна було дізнатися про такі міста західноукраїнських земель, як Стрий, про яке писали на сторінках «The New York Times» у контексті пожежі: «Не постраждали тільки три муніципальні будівлі, зокрема будинок бургомистра та протестантська церква ... Всі міські архіви та реєстри були знищені» (The New-9, р. 1). У замітці підсумовано, що внаслідок пожежі знищено майно вартістю у 2,5 млн дол. (The New-9, р. 1) (у сучасному еквіваленті це склало б понад 4 млрд дол.) (Williamson, 2022). Тут варто зауважити, що автори новин звертали увагу саме на масштаби пожежі й колосальні збитки від неї.

Згадки про західноукраїнські землі були і в текстах освітньої тематики. Це – різнопланові новини: починаючи від коротких заміток про університети (у Львові та Києві) та закінчуючи описом правил для студентів і вакантними посадами для викладачів у вишах. Була навіть стаття, присвячена подорожі американського професора Вільяма Гарпера (William Harper) низкою українських університетів. Він писав: «Перед прибуттям до Петербурга я відвідав Київ, Лаймберг [Limberg – Р. К.], Краків та Москву і там були школи, коледжі й політехнічні інститути, які мене здебільшого й цікавили» (Harper, 1900, р. 10). Тут можна зауважити, що автор подав назву «Лемберг» із помилкою, що досить часто траплялося на сторінках «The New York Times».

На відміну від тем, що стосувалися освіти, наукові новини були великою рідкістю. Зазвичай це короткі дописи в декілька речень. Прикладом типової замітки про наукові відкриття є цитата: «Поблизу Чернівців, столиці Буковини, було знайдено давньоримський табір. Стара традиція пошуку схованих скарбів привела до відкриття, яке мало історичну цінність» (The New-6, р. 5).

Тематика дописів, у яких згадували західноукраїнські землі, охоплювала також кримінальну хроніку. Щоправда, «The New York Times» у цьому випадку публікувала тільки ті новини, які виходили за межі «буденних» злочинів і могли привернути увагу читача. Як приклад можна згадати історію про львів’янина, графа Дрогоєського (Drohejeski), який застрелив вуличного музиканта тільки тому, що той заважав йому грати у карти: «Граф дістав зі своєї стійки для зброї заряджену рушницю, відчинив

вікно й зумисне націлив на зухвалого катеринщика (шарманщика), і вистрілював йому в шию» (The New-3, p. 9).

Іноді «The New York Times» подавала суто розважальні замітки, присвячені різним комічним випадкам та цікавим фактам. Одна з таких була про італійку, яка продавала дивний віск і не хотіла говорити, де його взяла. Відтак вона опинилася у поліції, оскільки стверджувала, що віск отримала з якогось каменю. Місцевий хімік з'ясував, що це не віск: «Не смійтесь, – сказав вчений, – у Галичині та Молдові знаходять маслянисті камені, які тануть від сонячного тепла. Хіміки називають ці камені озокеритом» (The New-1, p. 10). Завдяки цій замітці читачі змогли дізнатися про поклади озокериту в Галичині.

Як цікавий факт подають суд над відьмою у Чернівцях. Новина була надрукована із заголовком «Відьму відправили до в'язниці», що певною мірою могло заплутати читача і створити враження, що в Чернівцях навіть наприкінці XIX ст. відбувалися судилища над відьмами. Проте в самому тексті з'ясовувалося, «що близько десяти тижнів тому ця вдавана відьма досягнула успіху у проведенні декількох геніальних трюків зі спритністю рук, переконуючи дружину м'ясника, що вона обдарована суперсилами» (The New-2, p. 10). Зрозуміло, що за гучним заголовком була звичайна історія про шахрайство, проте це міг дізнатися тільки той, хто повністю прочитав текст.

Отже, у «The New York Times» згадки про західноукраїнські землі були нечастими, проте, незважаючи на це, читач усе ж міг дізнатися певну інформацію про терени Галичини, Буковини та Закарпаття, а також про їхнє населення. Американська газета репрезентувала русинів як окремих народ і навіть частково висвітлювала їхню політичну діяльність. Щоправда, не було жодної окремої великої статті, присвяченої русинам, яка б пояснювала, хто вони такі. Із надрукованої на шпальтах газети інформації американський читач не мав достатньо даних для формування повноцінних образів західноукраїнських земель та русинів, що їх населяли. Тому на основі матеріалів «The New York Times» міг скласти тільки поверхове уявлення про українські землі у складі Австро-Угорщини.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Алексєєва, М. (2020). Американський часопис «Свобода» про перші свідомі вибори в Галичині 1895–1897 рр. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*, 6, 14–25.

Аркуша, О., Мудрий, М. (1999). Русофільство в Галичині в середині XIX на початку XX ст.: генеза, етапи розвитку, світогляд. *Вісник Львівського університету*, 34, 231–268.

Бияк, Н. (2017). Традиції найменування України у німецькій мові (на матеріалі творів німецької та австрійської літератури). *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*, 27, 33.

Гурак, І. (2006–2007). РУРП (УРП) та українське студентство (1890–1914 рр.). *Галичина. Всеукраїнський науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис*, 12–13, 94–102.

Колб, Н. (2015). «З Богом за Церкву і вітчизну»: греко-католицьке парафіяльне духовенство в Галичині в 90-х роках XIX століття. Жовква: Місіонер.

Михайлин, І. (2011). *Основи журналістики*. Київ: Центр учбової літератури.

Орлевич, І. (2021). Русофільська течія. В І. Орлевич (ред.), *Русь, Малоросія, Україна: галицькі українці у пошуках власного імені (XIX – перша половина XX століть)*. Львів, 103–128.

Приймак, Л. (2015). Етнокультурні мотиви Галичини у творчості Леопольда фон Захер-Мазоха. *Карпатський край*, 1–2, 315–320.

Середа, О. (2003). *Формування національної ідентичності: ранні народовці у південно-східній Галичині (1860–1873)* [автореф. дис. ... д-ра філос. в галузі історії, Центральноевропейський університет].

Стеблій, Ф. (1984). *Історія Львова*. Київ: Наукова думка.

Davis, E. (1921). *History of the New York Times*. New York: Press of J. J Little & Ives CO.

Harper, W. (1900). Dr. W. R. Harper on Russia. *The New York Times*, 15737, 10.

The New-1: Where wax comes from. (1876). *The New York Times*, 7761, 10.

The New-2: A witch sent to prison. (1880a). *The New York Times*, 9051, 10.

The New-3: Shooting an organ-grinder. (1880b). *The New York Times*, 9099, 9.

The New-4: The revolt against Austria. (1882). *The New York Times*, 9497, 1.

The New-5: Business troubles in Europe. (1884). *The New York Times*, 10397, 1.

The New-6: A Roman Camp Found. (1887a). *The New York Times*, 11279, 5.

The New-7: Politics in fatherland. (1887b). *The New York Times*, 11073, 9.

The New-8: The Greek cross forbidden. (1887c). *The New York Times*, 11286, 5.

The New-9: The Calamity at Stry. (1888). *The New York Times*, 10807, 1.

The New-10: The Austrian elections. (1891). *The New York Times*, 12332, 5.

The New-11: Nations of holy Russia. (1894a). *The New York times*, 13527, 21.

The New-12: The obituari record. (1894b). *The New York Times*, 13323, 5.

The New-13: Radical Ruthenians and Cholera. (1895a). *The New York Times*, 13785, 5.

The New-14: Ruthenian peasants complain. (1895b). *The New York Times*, 13582, 5.

The New-15: *The New York Times*. (1896). 13983, 26.

The New-16: Election riot in Austria. (1897). *The New York Times*, 14216, 7.

The New-17: Slavs, Czechs, Ruthenians. (1898). *The New York Times*, 15271, 3.

Wagner, H. (2007). *The History of the Republican Party*. New York: Infobase Publishing.

Williamson, S. (n. d.). Relative Value of the US Dollar. *Measuring Worth*. <https://www.measuringworth.com/calculators/uscompare/index.php>

Zengjun, P. (2014). Representation of China: An across time analysis of coverage in the New York Times and Los Angeles Times. *Asian Journal of Communication*, 14, 53–67.

REFERENCES

Aleksieieva, M. (2020). Amerykanskyyi chasopys «Svoboda» pro pershi svidomi vybory v Halychyni 1895–1897 rr. *Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka*, 6, 14–25 (in Ukrainian).

Arkusha, O., Mudryi, M. (1999). Rusofilstvo v Halychyni v seredyni XIX na pochatku XX st.: henezha, etapy rozvytku, svitohliad. *Visnyk Lvivskoho universytetu*, 34, 231–268 (in Ukrainian).

Byiak, N. (2017). Tradytsii naimenuvannia Ukrainy u nimetskii movi (na materialy tvoriv nimetskoi ta avstriiskoi literatury). *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka*, 27, 33 (in Ukrainian).

Hurak, I. (2006–2007). RURP (URP) ta ukrainske studentstvo (1890–1914 rr.) *Halychyna: Vseukrainskyi Naukovyi i Kulturno-Prosvitnii Kraieznavchyi Chasopys, 12–13*, 94–102 (in Ukrainian).

Kolb, N. (2015). «Z Bohom za Tserkvu i vitchyznu»: hreko-katolytske parafialne dukhovenstvo v Halychyni v 90-kh rokakh XIX stolittia. Zhovkva: Misioner (in Ukrainian).

Mykhailyn, I. (2011). *Osnovy zhurnalistyky*. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury (in Ukrainian).

Orlevych, I. (2021). Rusofilska techiia. In I. Orlevych. (Ed.). *Rus, Malorositiia, Ukraina: halyski ukraintsi u poshukakh vlasnoho imeni (XIX – persha polovyna XX stolit)*. Lviv, 103–128 (in Ukrainian).

Pryimak, L. (2015). Etnokulturni motyvy Halychyny u tvorchosti Leopolda fon Zakher-Mazokha. *Karpatskyi krai, 1–2*, 315–320 (in Ukrainian).

Sereda, O. (2003). *Formuvannia natsionalnoi identychnosti: ranni narodovtsi u pidavstriiskii Skhidnii Halychyni (1860–1873)* [Abstrakt of Doctoral thesis in History, Central European University] (in Ukrainian).

Steblii, F. (1984). *Istoriia Lvova*. Kyiv: Naukova dumka (in Ukrainian).

Davis, E. (1921). *History of the New York Times*. New York: Press of J. J Little & Ives CO (in English).

Harper, W. (1900). Dr. W. R. Harper on Russia. *The New York Times, 15737*, 10 (in English).

Where wax comes from. (1876). *The New York Times, 7761*, 10 (in English).

A witch sent to prison. (1880a). *The New York times, 9051*, 10 (in English).

Shooting an organ-grinder. (1880b). *The New York Times, 9099*, 9 (in English).

The revolt against Austria. (1882). *The New York Times, 9497*, 1 (in English).

Business troubles in Europe. (1884). *The New York Times, 10397*, 1 (in English).

A Roman Camp Found. (1887a). *The New York Times, 11279*, 5 (in English).

Politics in fatherland. (1887b). *The New York Times, 11073*, 9 (in English).

The Greek cross forbidden. (1887c). *The New York Times, 11286*, 5 (in English).

The Calamity at Stry. (1888). *The New York Times, 10807*, 1 (in English).

The Austrian elections. (1891). *The New York Times, 12332*, 5 (in English).

Nations of holy Russia. (1894a). *The New York times, 13527*, 21 (in English).

The obituari record. (1894b). *The New York Times, 13323*, 5 (in English).

Radical Ruthenians and Cholera. (1895a). *The New York Times, 13785*, 5 (in English).

Ruthenian peasants complain. (1895b). *The New York Times, 13582*, 5 (in English).

The New York Times. (1896). *13983*, 26 (in English).

Election riot in Austria. (1897). *The New York Times, 14216*, 7 (in English).

Slavs, Czechs, Ruthenians. (1898). *The New York Times, 15271*, 3 (in English).

Wagner, H. (2007). *The History of the Republican Party*. New York: Infobase Publishing (in English).

Williamson, S. (n. d.). *Relative Value of the US Dollar. Measuring Worth*. <https://www.measuringworth.com/calculators/uscompare/index.php> (in English).

Zengjun, P. (2014). Representation of China: An across time analysis of coverage in the New York Times and Los Angeles Times. *Asian Journal of Communication, 14*, 53–67 (in English).

Roman KUSHPETA*Junior Research Fellow of the Department of modern history of Ukraine**I. Krypiakevych Institute of Ukrainian Studies of NAS of Ukraine**ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1518-5429>**e-mail: rkushpeta@ukr.net*

THE IMAGE OF RUTHENIANS AND UKRAINIAN LANDS AS PART OF AUSTRIA-HUNGARY IN THE REPRESENTATION OF THE AMERICAN NEWSPAPER «THE NEW YORK TIMES» (1870–1900)

The image of Western Ukrainian lands and Ukrainians (Ruthenians) in the American press is revealed based on the materials of the newspaper «The New York Times». The article shows how this American newspaper covered the events related to Eastern Galicia, Bukovyna and Transcarpathia in the last third of the 19th century. There was traditionally no analysis in such news, which prevented readers from forming a full-fledged image of the western Ukrainian lands. It was found that the American newspaper most often focused attention on Lviv among all other Ukrainian cities. Other cities were mentioned much less frequently.

It was found that western Ukrainian lands were most often mentioned in materials related to politics, crime, education and various disasters. In addition, the reader could learn something about Galicia and Bukovyna from notes devoted to interesting facts and comic incidents.

Analyzing the representation of Ruthenians and their political life in the newspaper's columns, it was found that «The New York Times» published news that mainly related to political life. The editors of the American edition were hardly interested in the subjects of Ruthenian culture, life, history, and religion. Among the political news related to the Ruthenians, the topic of elections in Austria-Hungary dominated. It was found that the American press did not write about the Ukrainophile movement, and the information about the RURP (the first Ukrainian political party) was limited to only one mention. The emphasis was mainly on the Russophile movement and its conflicts with the Austrian authorities. The news concerning the Russophiles was devoted to their arrests and the pan-Slavist agitation they were conducting. It is important to note that the political programs and ideas of Galician Russophiles were not described.

The article concludes that the reader, based on the materials published in «The New York Times», could learn that the Ruthenians (Ukrainians) are a separate nation with its own political elite. Despite this, the newspaper did not provide enough factual materials, as well as analytical articles for the reader to form an objective and complete image of the western Ukrainian lands. It is shown that «The New York Times» did not provide information about the cultural and political contacts of Galician Ruthenians and Dnieper Ukrainians. In addition, the contemporary social problems of the Ruthenians, as well as their causes, were not sufficiently covered. All the previously mentioned factors contributed to the formation of an unreliable and patchy image of the Ruthenians of Galicia, Bukovyna and Transcarpathia.

Keywords: «The New York Times», press, Bukovyna, Galicia, Transcarpathia, Western Ukrainian lands, Ruthenians (Ukrainians).